

PATVIRTINTA
Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas

(pareigų pavadinimas)

2026 m. kovo 26 d. tvirtinimo aktu Nr. LRŠ-17

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2026-03-26 Nr. IRŠS-2
(data)

Šiauliai
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registas) _____

Šiaulių centrinio pašto rūmai, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41025

1.2. adresas Šiaulių miesto sav., Šiaulių m., Aušros al. 42;

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo
vertinimo tarybos 2022-12-13 aktas Nr. KPD-RM-3031;

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.6. skelbimo kultūros paminklų teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____

4400-6598-3286;

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) _____

2993-8002-7014;

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas
Registre): Šiaulių dvaro sodybos, vad. Didždvariu (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 626)
vizualinės apsaugos pozonis;

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos
(kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr., sudaręs/patvirtinęs subjektas) _____

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2022-12-13 aktas Nr. KPD-RM-3031;

Priėmė: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmoji nekilnojamojo kultūros

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

paveldo vertinimo taryba.

Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, Kultūros paveldo centras, 2022-09-13;

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas)

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius,
LT-76232 Šiauliai, Aušros al. 84, el. paštas: siauliai@kpd.lt**

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

turi būti išsaugotos vertinimo tarybos akte nustatytos Šiaulių centrinio pašto rūmų (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41025) (toliau – Rūmai) vertingosios savybės:

- 1) tūris - **kampinio plano, sudarytas iš dviejų ŠV ir PV 3 a. su pastogėmis statmenai sujungtų korpusų, formuojančių Aušros al. ir Dvaro g. sankirtos užstatymą, ir vienaaukščio su pastoge ŠR kiemo korpuso, po visais korpusais įrengti rūšiai; stogo forma - PV korpuso dvišlaitė, ŠV - trišlaitė, ŠR - dviejų pakopų trišlaitė; kiti stogo elementai - dūmtraukių viršstoginė dalis;**
- 2) kapitalinės sienos - **kapitalinių sienų tinklas; sienų angos - vidaus patalpų durų angos (išskyrus naujai suformuotas angas; dalis angų užmūrytos);**
- 3) fasadų architektūrinis sprendimas - **fasadų architektūrinio sprendimo visuma (išskyrus PV korpuso PV fasado langų angas įrengtas vietoj buvusios įvažos ir rekonstruotas ar po 1940 m. įrengtas angas); fasadų architektūros tūrinės detalės - pagrindinio PV įėjimo portalas dengtas tašyto rausvo granito plokštėmis (-; pagrindinio įėjimo 3 dvivėrės ažuolinės durys neišliko); ŠV korpuso ŠV fasado tinkuoto plytų mūro tariamasis laiptinės rizalitas; ŠR ir PV fasadų portalai dekoruoti rustais sudalintu tinku, centrinėje dalyje akcentuoti spyna, plokšti g/b stogeliai virš jų; ŠR korpuso ŠR fasado stačiakampio plano tinkuoto plytų mūro prieangis į rūšį; pagrindinio PV įėjimo tašyto granito bloką pakopų laiptai; įėjimo į ŠV laiptinę tašyto granito bloką prieslenkstis; PV korpuso kiemo fasado laiptų su g/b aikštele tipas (reikšmingas medžiagiškumu ir konstrukciniu sprendimu); kiemo korpuso ŠR fasado laiptų su mozaikinio betono apdaila tipas (reikšmingas forma, konstrukcija, apdaila); ŠR korpuso ŠR fasado įėjimo į rūšį betono laiptų tipas; fasadų apdaila ir puošyba - gatvių PV, ŠV fasadų cokolio tašyto granito bloką apdaila;**
- 4) konstrukcijos - **pamatas su cokoliu; keraminių plytų mūro sienos; perdangos; ŠR korpuso I a. patalpos Nr. 17 tinkuotos g/b konstrukcijos kolonos; medinė gegninė stogo konstrukcija; funkcinė įranga - ŠV korpuso patalpos Nr. 10 g/b konstrukcijos laiptai iš I į III a. bei PV korpuso patalpų Nr. 11 ir Nr. 16 g/b konstrukcijos laiptai iš I a. į pastogę su mozaikinio betono antpakopiais, laiptų aikštelėmis, metaliniais turėklais, susidedančiais iš metalinės tvorelės ir medinio profiliuoto porankio; PV korpuso patalpos Nr. 15 metalo konstrukcijos transporteris; inžinerinė įranga - ketaus radiatoriai; tinkuoto plytų mūro dūmtraukių sistema pastogėje; III a. patalpos Nr. 41 vėdinimo angos metalinės grotelės; stalių ir kitų medžiagų gaminiai - dvigubų langų medinių konstrukcijų ir skaidymo tipas, jų medinės palangės (gatvės fasadų langai pakeisti į plastikinius); kiemo ŠR korpuso PR ir ŠV fasadų mediniai langai su vitražais; PV korpuso patalpos Nr. 17 viengubi mediniai langai (-; būklė gera; BR Nr. 2; FF Nr. 106; 2022 m.); PV korpuso PV ir ŠV korpuso ŠV fasadų dvivėrės dvigubos įsprūdinės durys; PV ir ŠR korpusų ŠR fasadų dvivėrių dvigubų medinių įsprūdinių durų tipas (dalis durų buvo įstiklintos); ŠV korpuso ŠV fasado ir ŠR korpuso įėjimo į rūšį vienvėrių dvigubų medinių įsprūdinių durų tipas; dvivėrės medinės įsprūdinės durys su metalinėmis rankenomis tarp patalpų Nr. 11 ir Nr. 12 (įstiklinimas neišliko); dvivėrių ir vienvėrių medinių įsprūdinių vidaus durų tipas; patalpos Nr. 13 metalinės durys;**
- 5) vidaus dekoras - **patalpos Nr. 5 reljefinė gipsinė rozetė; patalpos Nr. 17 dvi reljefinės gipsinės rozetės; įvairios paskirties baldai - patalpos Nr. 20 metalinis dvivėrių durų seifas su užraktais (seifas**

pagamintas firmos - Fabryka Kas Ogniotrwałych / Henryk Jardel / Warszawa / ul. Miodowa 14); **patalpų Nr. 33 ir Nr. 34 medinės sieninės spintos vienvėrėmis durimis; patalpos Nr. 6 medinė sieninė spinta; apšvietimo įranga - du sietynai patalpoje Nr. 17; lubų, sienų apdaila - patalpų užapvalintos lubų paskliautės; patalpos Nr. 5 profiliuoto tinko lubų apvadas; PV korpuso pastogės patalpų Nr. 48 ir Nr. 49 sieninio trafaretinio XX a. 5 d-mečio dekoru fragmentai; patalpų sienų tinkas; grindų danga ar dangos medžiaga - patalpų keraminių plytelių grindys; medinio „eglutės“ rašto parketo grindų danga;**

6) žemės ir jos paviršiaus elementai - **kultūrinis sluoksnis** (-; patenka į Šiaulių senojo miesto vietos teritoriją 27097, A1738).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, valdytojo pareiga išsaugoti nekilnojamą kultūros vertybę.

Kultūros paveldo objekto valdytojas privalo:

- 1) nuolat atlikti Rūmų priežiūros darbus kuriems nereikalinga projektinė dokumentacija ir už objekto apsaugą atsakingos institucijos leidimas, šalinti atsiradusius defektus, taršos židinius, saugoti pastatą nuo neigiamo aplinkos poveikio, vandalizmo;
- 2) Rūmų pastatui priskirtoje teritorijoje nuolat šalinti ir genėti medžius, keliančius grėsmę pastatui ir jo lankytojams;
- 3) pranešti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atsakingam skyriui arba Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam skyriui apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos, leidimo;
- 4) leisti Kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento, Šiaulių miesto savivaldybės atsakingiems darbuotojams, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti Rūmus, fiksuoti jo būklę ir sutartomis sąlygomis atlikti taikomuosius tyrimus;
- 5) leisti už apsaugą atsakingai institucijai Namą ženklini tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtais informacinėmis lentomis bei rodyklėmis;
- 6) sudaryti sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti kultūros paveldo objektą;
- 7) pagal galimybę įrengti techninės apsaugos priemones, užtikrinti jų funkcionavimą;
- 8) informuoti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritorinį skyrių apie planuojamus masinius renginius;
- 9) Rūmų tvarkybos darbus vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka;
- 10) rengiant Rūmų tvarkybos projektus siekti, medžiagų ir darbų technologijų autentiškumo, istorinės komplekso struktūros išlaikymo, jo architektūrinio pobūdžio išryškavimo vengti imitacijos;
- 11) aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių nedelsiant pranešti už paveldo apsaugą atsakingai institucijai;
- 12) perduodant valdymo teisę kitam asmeniui, ne vėliau kaip prieš mėnesį informuoti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos paveldosaugos skyrių apie ketinimą sudaryti sandorį.

Kultūros paveldo objekte ir jo teritorijoje draudžiama:

- 1) naikinti ar kitaip žaloti Rūmų apskaitos dokumentuose nurodytas vertingąsias savybes;
- 2) be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas apskaitos dokumentuose pažymėtas netirtas saugomas Rūmų dalis ar elementus, atlikti ardomuosius tyrimus;
- 3) naikinti ar žaloti paminklines lentas, informacinius standus, rodykles;
- 4) remontuoti, rekonstruoti, ardyti Rūmus neparengus ir su atsakingomis institucijomis nesuderinus projektinės dokumentacijos;
- 5) vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius ar įrenginius, nesusijusius su Rūmų dabartine ar istorine paskirtimi, lankymu bei priežiūra, savo apimtimi, medžiagiškumu, spalvomis bei architektūrine raiška, galinčius nustelbti ir trukdyti juos apžvelgti;
- 6) įrengti reklaminius standus, antenas ir kitus su Rūmų naudojimo paskirtimi bei apsauga nesusijusius techninius įrenginius;

- 7) Rūmų pastatui papuošti naudoti kultūros paveldo objektams nebūdingas medžiagas - plastiką, aliuminio skardą, fluorescencinius dažus, neoną;
- 8) vykdyti ūkinę veiklą, galinčią sužaloti Rūmus;
- 9) neįvertinus galimo vibracinio ir dinaminio poveikio Rūmų konstrukcijoms, naudoti didelį garsą bei vibraciją sukeliančius įrenginius bei transporto priemones.

Priežiūros sąlygos

Rūmų priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šio kultūros paveldo objekto būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti pagrindinių sudedamųjų dalių – statinių, želdinių, teritorijos – autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti šiuos Rūmų priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, valyti, šalinti taršos šaltinius, šalinti (iškirsti) medžius ir krūmus, augančius ant statinio, gražinti į pirmą vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingosios savybės bei elementai, įrengti ir prižiūrėti įrangą, apsaugančią nuo gaisrų.

Pastato priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

Pastato savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie šio kultūros paveldo objekto ar teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingoms savybėms bei elementams išsaugoti.

Naudojimo sąlygos

Naudojant Rūmus, turi būti išsaugotos vertingosios savybės bei elementai ir sudarytos sąlygos juos eksponuoti.

Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, iš jų teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama kultūros paveldo objekto ar jo patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente ir negalima iš esmės keisti vertingųjų savybių bei elementų.

Naudojant Rūmus draudžiama: gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias ir aplinką teršiančias medžiagas; įrengti sąvartynus, laikyti atliekas; naudoti gamybinės stakles ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti esamų vertybių pokyčius bei avarijas; įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu.

Tvarkymo sąlygos

Kultūros paveldo objekto tvarkybos darbai yra taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas.

Tvarkybos darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę statinio būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti nustatytą sudėtį ir apimtį, pagrindinius kultūrinės vertės požymius ir teritoriją.

Visas vertingasias savybes bei elementus draudžiama griauti ar kitaip naikinti.

Namo (jo dalies) tvarkybos darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento leidimą.

Taikomieji tyrimai - pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus tvarkybos darbų projektui parengti, taip pat nustatyti ir/ar patikslinti jo vertingasias savybes.

Kultūros paveldo objekto remontas - prarastų fizinių savybių atstatymo darbai, kuriuos atliekant maksimaliai saugomos vertingosios savybės.

Avarijos grėsmės pašalinimo darbai - kultūros paveldo objektų fizinės būklės stabilizavimo ir/ar iškilusios sunykimo grėsmės pašalinimo darbai.

Konservavimui priskiriami: tyrimais pagrįsti darbai, kurių tikslas yra stabilizuoti esamą kultūros paveldo objekto būklę ir apsaugoti nuo savaiminio nykimo; kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimas, kai nustojama juo naudotis arba laikinai apribojami, sustabdomi ar uždraudžiami jame vykdomi darbai.

Restauravimui priskiriami tyrimais pagrįsti darbai, kuriais išsaugomas kultūros paveldo objekto autentiškumas ir vertingosios savybės, gražinama pirminė išraiška ar savitas pavidalas – forma.

Vykdamas Namų tvarkymo darbus vadovautis paveldo tvarkymo reglamentais, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. IV-151 „Dėl Paveldo tvarkymo reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkymo reglamentų rengimo taisyklės“ ir Paveldo tvarkymo reglamentų sąrašo patvirtinimo“.

Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 60 straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimais.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozičių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis): -

Nekilnojamajai kultūros vertybei apsaugos zona nenustatoma, nes vertybė nėra paskelbta valstybės ir (ar) savivaldybės saugoma.

Šaulių teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)

(parašas)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
2 priedas

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO
TVIRTINIMO AKTAS**

2026-03-26 Nr. LRŠ-17
(data)

Šiauliai
(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Šiaulių centrinio pašto rūmų, unikalus kodas Kultūros vertybių registre 41025
kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2026 m. kovo 26 d.

Rengėjas (-ai): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritorinis skyrius

Apsaugos zona (pažymėti):

- laikinai nenustatoma apsaugos zona
 nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
 nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: -

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 5 lapai;

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Šiaulių teritorinio skyriaus vyr. specialistė,
atliekanti vedėjo funkcijas
(tvirtinančiojo pareigos)

Elena Čepukienė
(vardas, pavardė)